

Josef Rubáš

LAILA

Švédská svatba

Adam seděl u stolu ve své pracovně. Chtěl se opřít v křesle, ale namísto předstíraného pohodlí se raději zase předklonil. Přestože bylo po poledni, Adamův londýnský byt byl skoro tak potměnělý jako jeho nálada. Podíval se na zatažené závěsy a snažil se odhadnout, jestli ještě prší. Věděl, že do odletu na svatbu Henrika Maelströma má ještě dost času. Dost času na jednu toboleku. Obracel ji v prstech. Podlouhlou, oblou kapsli s rozpustným práškem uvnitř. Vypadala stejně jako ty vitamínové, které si můžete koupit v každé lékárně. Ale její účinky byly mnohem silnější.

Když mu ji Chris, jeho kolega z *Newton International*, poprvé nabídl, neopomněl zdůraznit, že všechny tobolky osobně testuje. Každý den si jich vezme hned několik a má s nimi jen ty nejlepší zkušenosti. Dokonce lepší než s kokainem. „Samozřejmě že to je nelegální!“ reagoval pobaveně na Adamovu připomínku. „Ale je to dobré. A teď musíš dělat jen to, co je pro tebe dobré.“

Adam se ho snažil odbýt, ale zároveň tušil, že Chrisova umanutost nakonec uspěje.

Neznal nikoho, kdo by se do rubriky „předtím a potom“ hodil víc než on.

Původně Krzysztof, nyní Christopher.

Původně nejistý Polák, nyní sebevědomý Angličan.

Původně dvoupokojový byt s rodiči v Lodži, nyní stylový dům v londýnské čtvrti Belgravia.

Původně chtěl po bouřlivém životě umřít nejpozději ve třiceti, nyní si užívá každý rok *navíc*.

„*Newton International* je jako vyladěná filharmonie a já tuhle klasiku miluju stejně jako punk,“ vysvětloval mu, když zapíjeli Adamův první měsíc ve firmě. „Punk znamená, že si věci děláš, jak chceš. A já vím, že se jednou dostanu až do dvaadvacátého patra. Nejvýš, jak to jde. Vsadíme se?“

Nakonec se nevsadili. Adam věděl, že by prohrál. Chrisův punk totiž spočíval i v tom, že byl schopen udělat cokoliv jenom proto, že chtěl. Za jediný rok ovládl sedm čínských dialektů, aniž by povolil ve svém pracovním nasazení. Adam nechápal, kde na to vzal energii. Chris mu vysvětlil, že nemá čas, protože osmnáct let svého života promarnil v Polsku.

O svém původu mluvil jen zřídka a pokaždé ironicky. Třeba když vysvětloval, proč má tak slabé přihlašovací heslo do firemního notebooku. „Pocházím z Polska, všechna silná hesla zabrali komunisti,“ pronesl do udivené tváře vedoucího IT oddělení. Následně s ním smlouval, aby měl alespoň heslo co nejkratší. Na dlouhá hesla nebyl čas.

Chris byl jednoduše *zvláštní*, na škále lidské povahy někde mezi *divný* a *zajímavý*.

I s tobolekami nakonec uspěl. Vysvětlil Adamovi, že právě díky těm modrým se naučil tak rychle čínsky. Že díky fialové tobolce nemusí pět dnů spát. Ale Adamovou nejoblíbenější barvou se stala stříbrná. Stříbrná tobolka vyvolávala z paměti ztracené vzpomínky. Někdy velmi detailně, jindy jen abstraktně, jako zdánlivě nahodilou směs vjemů, barev a citů.

Adam zkusil tobolku lehce stisknout, pod bríškou prstů nepatrně zapružila. Vložil ji mezi zuby a skouzl. Jemná zrníčka se rozběhla po jazyku. Nahořklá chuť vzpomínek.

Měl ještě chvíli čas, než začne působit. Rozdýchával se. Předklonil se, opřel se lokty o desku stolu. Při nádechu zvedl

ramena, při výdechu je zase svěsil. Z připraveného inhalátoru vdechoval kyslík.

Kdyby místo po inhalátoru sáhl o šuplík níž, mohl by své paměti pomoci sám. Stačilo jen sebrat odvalu a otevřít tu pomačkanou obálku nadepsanou velkým písmenem L. Praviděpodobně ji tak nadepsal sám, ale ani tím si nebyl jistý. A už vůbec netušil, co je uvnitř. Chris tvrdil, že v té obálce najde své odpovědi. Obálka měla natržený roh, dál se při jejím otvírání nedostal.

Adam pevně zavřel oči. Opřel se a chytl područky křesla tak silně, až mu zbělaly klouby. Váhavě polkl a vydal se vstříc tomu žlutému světlu. Obvykle ho jeho představy zavedly do sítě podzemních chodeb, operačních sálů a laboratoří. Nejhorší na tom byl ten odporný puch. Napoprvé si pozvracel kalhoty. Když se člověk bojí, jeho tělo produkuje charakteristický zápach. Tohle nebylo klouzání po povrchu, tenhle vzduch prosytila krev a vnitřnosti. Na kyslík nebo strach už nezbylo místo.

Adam cítil, jak mu po zádech stékají první kapičky potu.

Tentokrát to bylo jiné. Namísto podzemní chodby stál v potměnělém pokoji. Myslel si, že tobolka ještě nezačala působit a je stále ve svém bytě, ale když se podíval na stůl, rozeznal krabičky s léky, dárek zabalený v lesklém černém papíře a také colu s ledem.

„Z mé ženy se stal úplný ležák,“ sípal profesor Čechura, jeho někdejší učitel na univerzitě, „lékaři jí dávali sotva pár měsíců, ale ona bojovala. A já s ní. Na tři roky se mi zastavil život... Nevzpomněl bych si na nějaký zvlášť hezký den, ale přitom to byly tři naše nejhezčí roky.“

Na přednášky profesora Čechury se kdysi chodilo jako na sérii právnických stand-upů. Po patnácti letech vystřídalo oslňující rétoriku slabé pokašlávání. Profesor se zhoupl v křesle, které bylo stejné jako on, staré a rozvrzané, a dál se vydýchal.

Adam si počkal, až se na něj profesor podívá, a potom přikývl. Rozuměl tomu až příliš dobře. Oslnění černým sluncem, bolest ze ztráty milované ženy.

Cestou k profesorovi jel za minivanem, na zadním sedadle seděly tři malé děti. Adam viděl jen skloněné hlavičky, všechny tři spaly. Minivan zastavil dvě ulice od vily, kam měl namířeno. Věděl, co rozhodně nesmí udělat, ale nemohl si pomoci. Obkroužil blok, zastavil na druhé straně silnice a sledoval, jak mladá matka každé z dětí vyprostila z dětské sedačky, políbila, nasadila mu čepici a spolu s manželem je odnesli do domu. Slzy na tváři už mu dávno uschly, v dětském pokojíku se zhaslo, a on, voyer cizího štěstí, dál seděl v autě a nedokázal si představit, že někdy odjede.

Tušil, že mu bude scházet, ale netušil, že to bude tak strašně moc.

Vybavil si, jak v tom příjemně osvětleném pokoji nemocnice hladí její studenou ruku plnou tmavých skvrn. Projíždí prsty mezi nimi. Nechce se jich dotknout, aby se snad nenakazil. Bojí se a stydí se, že se bojí. Když se podívá na hodinky, zjistí, že to dělá už hodinu. Kéž by mohl zastavit čas. Alespoň takhle, dokud není ještě hůř. Když odcházel, políbil ji na rty. Nebyly plné a sexy, ale vyschlé a studené. A nepřírozeně temné, jako z Caravaggiových obrazů. Smrt Panny Marie. *La Morte della Vergine*.

„Přestože miliony právníků sepsaly miliardy smluv, pořád je tou nejlepší smlouvou vztah mezi mužem a ženou,“ řekl profesor a rozkašlal se dřív, než stačil zvednutý ukazováček doprovodit slovy. V záchvatu kašle nasměroval ten ukazováček na stůl, ze kterého mu Adam podal sklenici coly. Šampaňské chudých.

„Vy smíte pít colu s ledem?“ zeptal se Adam, zatímco vracel sklenici zpátky na stůl.

„Proč bych nesměl? Piju ji celý svůj dospělý život. Nevidím jediný důvod, proč bych měl teď přestávat.“

„Pane profesore, znáte příběh bílé coly pro Žukova?“

Profesor Čechura zvedl tázavě obočí.

„Maršál Žukov byl pravděpodobně druhý největší milovník coly na světě.“

Profesor ukázal palcovou jedničkou na sebe.

Adam přikývl. „Ano, hned po vás. Dwight Eisenhower mu dal jednu ochutnat a on pak nemohl přestat. Skončila druhá světová válka, ale pro Žukova začala další. Protože cole dál holdovat nemohl.“

„Nápoj imperialistů.“

„Přesně tak. Takže společnost Coca-Cola speciálně pro Žukova vyrobila colu průzračnou jako vodka a poslala ji do Moskvy v padesáti bednách.“

„Perlivá vodka,“ smích profesorovi zdvojnásobil počet vrásek. A znovu ho rozkašlal.

Paměť dávno po záruční lhůtě, historku s colou pro Žukova vyprávěl profesorovi na každém jejich setkání. Adama proto nepřekvapilo, když se profesor znovu vypytał na jeho práci. Byl potěšený z jeho kariérního vzestupu i z toho, že George Langridge je stále CEO v *Newton International*. Musel mu připomenout, že ta tři písmena jsou zkratkou pro generálního ředitele.

Jen doufal, že se nezeptá na jeho ženu. Nevěděl, co by na to odpověděl.

Adam zamrkal a dál mžoural kolem sebe. Dokázal rozeznat jen úzký pruh světla v potemnělé místnosti. Na stole spatřil inhalátor, notebook a sklenici s vodou. Promnul si oči a marně se snažil pochopit, kde je a co tu dělá.

Až po chvíli si uvědomil, že představa vyvolaná tobolkou už skončila. Tahle byla mnohem příjemnější než jiné. Prosinová návštěva u profesora Čechury, který mu předal dárek. Adam jej považoval za sbírku profesorových úvah, ale pod šustivým papírem našel černou krabičku s vylisovaným stří-

brným logem. Když odklopil víko, spatřil složený list papíru, flash disk a černé plnicí pero. A také název společnosti. *Future Without Limits. Budoucnost bez limitů*. Adam se ušklíbl nad tou jednoduchou přímočarostí.

Nabídku si prostudoval a zkusil se zasnít, jaké by to bylo, kdyby akceptoval ten *dokonalý produkt moderního člověka*. Bylo to jako sen. A tak to i zůstane, rozhodl se. Jen sen, obraz ještě méně reálný než představy vyvolané tobolkami.

Vrátil průvodní dopis do krabičky a zaklapl za ním víko. Lákal ho odpovědět, ale zároveň si uvědomoval, že tohle už překračuje hranice jeho touhy i morálky. Navíc pochyboval o legalitě takové objednávky. Neměl zájem.

Pochopil, že profesor mu měl nabídku jen doručit, ale nechápal, proč právě on. Ještě jednou přelétl očima průvodní dopis, jako kdyby hledal odpověď. Podobné nabídky na začátku své kariéry sám koncipoval, v posledních letech je však už pouze četl a vybíral z nich ty nejlepší. Tahle byla napsána výborně, vyvolávala potřebu si ten *dokonalý produkt moderního člověka* ihned objednat. Nikde v textu to nebylo uvedeno, nicméně z obsahu pochopil, že *Future Without Limits* je čínská společnost.

„Není to firma, Adame,“ vysvětlil mu později Chris. „Nebo alespoň ne jedna. Ten název je spíš značka. Symbol. Ale kdo za tím stojí, to nám může být jedno. Víš snad, kdo vlastní Coca-Colu?“

„The Coca-Cola Company.“

Chris se pousmál. Vysvětlil Adamovi, že právě od téhle společnosti si objednal tobolky, které mu tak zachutnaly.

„Ještě něco jsem si od nich objednal?“

„Ty to nevíš?“

Adamův udivený výraz se dočkal jen dalšího úsměvu.

„Opravdu to nevím.“

„Takže to provedli opravdu dobře.“

„Co provedli?“

„Vymazali ti část paměti, kterou jsi k tomu určil. Včetně všech souvislostí. A včetně toho, že si nepamatuješ, že by něco takového udělali. Jak říkám, dobrá práce. Ale na ty rusovlásky si pamatuješ, ne?“

„Klinika?“

„Přesně tak.“

Adamovi se vybavilo to slovo a s ním i futuristické interiéry, design šestihvězdičkového hotelu a laboratoří z 22. století. Na recepci v barvě slonové kosti se ho dvě Číňanky perfektní angličtinou zeptaly na několik osobních údajů. Na dotaz, odkud je, odpověděl, že z České republiky. Bezelstně odvětily, že tuhle firmu ještě nemají v databázi.

„Chrisi, byls někdy na té klinice?“

„Jasně že byl.“

„Proč?“

„Abych se mohl podívat na svoje oblíbený filmy. Zase je vidět poprvé. Je to teď docela móda.“

„Móda?“

„No dobře, není to tak úplně móda. Ale prý jsem nebyl první, kdo tam s takovým přáním přišel. Než mě vzali na výmaz, popíjel tam kávu jeden starší pán. Tak šedesát mu mohlo být. Velmi stylově oblečený byznysmen. Důstojnost sama. Dal se se mnou do řeči. Řekl mi, že se chce znovu naučit jezdit na kole. Že prý to je jako vidět svět dětskýma očima.“

„To je milý,“ odtušil Adam.

„Přesně to jsem mu taky řekl.“

„A povedlo se jim vymazat ty filmy?“

„Jo, u Titanicu jsem řval jako malej Krzysztof.“

„U Tita...?“

„Dělám si legraci, Adame. Když jsem se vrátil na hotelový pokoj, ležel tam na stolku vzkaz, co mám dělat. Pro jistotu jsem si ho podepsal. Pustil jsem projektor. Úvodní titulky prošívané divnými věcmi. Víš, jak začíná film *Sedm*, ne? Dal jsem jich všech pět na jeden zátaah. *Sedm*, *Gran Torino*, *Americká*

krása, Osvícení a Dokonalý trik. Vůbec jsem netušil, co to bude za filmy. Vzal jsem si tu fialovou tobolku a sjel jsem jeden za druhým. Jedna z nejlepších nocí v mém životě.“

Adamova paměť v té zkoušce neuspěla. Kromě příchodu k recepci si nepamatoval vůbec nic. Ani jméno té firmy, natož důvod, proč tam byl. A Chris mu to odmítal sdělit. Když se mu o tom zmínil poprvé, Chris se na něj jen nechápavě díval. „Nechal sis vymazat část paměti a teď ji chceš zpátky? Dává ti to smysl? Jestli tě to tolik zajímá, přečti si ten dopis. Já ti víc neřeknu.“ A své slovo dodržel, víc mu opravdu neřekl.

Adamovi se nezdálo, že mu v paměti něco chybí, ale s každou další stříbrnou tobolkou se přesvědčoval o opaku. Vedle vzpomínek, které dokázal poznat, a dlouhých betonových chodeb, ve kterých se ztrácel, k němu probleskly úsměvy v paprscích letního slunce, rozpažené doteky prstů na jeho hrudi, a především ten vzrušující trojdotek dvou hrotů bradavek a jemných rtů. Oslněný sluncem mhouřil oči, ale viděl jen rozevláté vlasy a obrysy jejího těla. Nechápal to. Nedomákal ty okamžiky nikam zařadit, a přesto je považoval za nejintenzivnější chvíle svého života.

Když prosil alespoň o nápovědu, Chris mu znovu odpověděl, že si má přečíst ten dopis v obálce nadepsané velkým písmenem L. A také Adamovi připomněl jejich náboženskou diskuzi na hotelovém apartmá, kterou spolu vedli, když ten dopis dopsal.

„Znáš polohu na Krista?“

Chrise prozradily koutky jeho úst, bylo jasné, že to bude další z lekcí jeho ortodoxního ateismu. Nejlepší náboženství na světě, říkal o něm. Žádné zásady, žádný bůh, věčnost nejmeně do konce života.

„Tobě se to s takovým jménem říká, Christophere.“

„Znáš, nebo ne?“

„Neznám.“

„To je vidět, co jste vy Češi zač. Ani božího syna neznáte.“

Od té doby, kdy Chris zjistil, že Adam se nejen nehodlá vzdát českého občanství, ale ještě je na něj z nějakého neznámého důvodu pyšný, bylo jedním z cílů Adamovy převýchovy vypuzení toho proklatého češství. Stát, který ani neví, jak se jmenuje, je třeba urychleně opustit, říkal Chris v narážce na veřejnou diskuzi ohledně názvů Czechia a Czech Republic.

„Jaká je poloha na Krista?“

„Vstaň, abys mě uzřel.“

Zatímco Adam vložil do bílé obálky dopis a vstal, Chris si lehl na záda, upravil si na sobě deku, rozpažil do široka ruce a zkrřížil nohu přes nohu. Na závěr svého mimického představení naklonil hlavu na stranu, zavřel oči a otevřel ústa.

„Hmmm, tohle už jsem myslím někde viděl.“

„Třeba nebudeš úplně ztracený případ,“ promluvil Kristus, aniž by otevřel oči nebo se jakkoliv jinak pohnul.

„Díky.“

„Akorát v těchhle místech,“ Chris ukázal na klín zakrytý dekou, „má hlavu Marie Magdalena.“

Napodruhé měly jeho zavřené oči a otevřená ústa trochu jiný význam. Kristus krátce před orgasmem. „Uvidíš za chvíli,“ doplnil Chris. Koutky jeho úst už to nevydržely a přešly ve smích.

Dveře koupelny se otevřely, ale než se smějící se Adam stačil ohlédnout, zase se přibouchly. „Mimochodem, nechci ti kazit radost, ale ani jedna není zrzka.“

„Co si myslíš, že tam dělaly tak dlouho?“

„Děláš si srandu?“

„O takových věcech se nežertuje.“

Z koupelny vyšly dvě nahé dívky a zastavily se před postelí. Dva malé, kulaté zadečky se našpulily, to když se před Chrisem předklonily. Rukou pročešaly své čerstvě obarvené vlasy a téměř ve stejný okamžik se napřímily. Zářivě rudé vlasy opsaly oblouk, po kterém se do vzduchu na dlouhé vteřiny zavěsil jiskřivý ohon. Jako kdyby místností proletěly dvě